

ข่าวประชาสัมพันธ์ สำนักงานเกษตรอำเภอนาเชือก

ระวังการระบาดของด้วงดำในนาข้าว

ด้วงดำ เป็นแมลงจำพวกด้วงปีกแข็งชนิดหนึ่งซึ่งเป็นศัตรูที่สำคัญของการปลูกข้าว โดยวิธีหว่านข้าวแห้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ ยโสธร และอุบลราชธานี พบมี ๒ ชนิดคือด้วงดำขนาดใหญ่ (Heteronychus lioderes) และขนาดเล็ก (Alissonotum cribratellum) ชนิดที่พบทำลายข้าวในนาส่วนมากเป็นด้วงดำขนาดใหญ่ เกษตรกรในพื้นที่ระบาคูรู้จักในชื่อ ด้วงซัดต้ม หรือด้วงซัดดำ มักพบทำลายข้าวที่หว่านเร็วกว่าปกติระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึง มิถุนายน และมีฝนทิ้งช่วง ๑๕ - ๔๕ วัน หลังข้าวงอก

ลักษณะการทำลาย

ด้วงดำจะกัดกินส่วนอ่อนของต้นข้าวที่ชิดติดกับรากข้าวแต่อยู่ในดิน ที่เรียกว่า mesocoty๑ นอกจากต้นข้าวแล้วด้วงชนิดนี้ยังสามารถกัดกินวัชพืชพวกกก และวัชพืชในนาที่ขึ้นปะปนกับข้าว โดยลักษณะการทำลายจะเหมือนกับในข้าว ต้นข้าวที่ยังเล็กอายุประมาณ ๒ - ๓ สัปดาห์ จะเสียหายมากเนื่องจาก ต้นกล้าข้าวยังไม่ทันตั้งตัว เมื่อถูกด้วงชนิดนี้ทำลาย จะเหี่ยว และแห้งตาย คล้ายอาการเพลี้ยไฟทำลายแต่การ แพร่กระจายไม่เหมือนกัน เมื่อถอนต้นข้าว ขึ้นมารากข้าวจะหลุดทำให้เข้าใจว่าด้วงชนิดนี้ทำลายรากข้าวด้วย หากใช้วิธีขุดต้นข้าวที่แสดงอาการใบเหลือง เหี่ยว จะพบว่ารากข้าวไม่ได้ถูกกัดกิน ด้วงดำจะเคลื่อนย้ายทำลายข้าวต้นอื่นๆ

โดยการทำโพรงอยู่ใต้ดินในระดับ ใต้รากข้าว ทำให้เห็นรอยขุดดินเป็นแนว ส่วนใหญ่มักพบตัวเต็มวัยของด้วงดำชนิดนี้ ๑ ตัวต่อจุดที่ขุดสำรวจ และพบไข่ มีลักษณะกลมสีขาวขุ่นขนาดเท่าเม็ดสาคุขนาดเล็ก ๕ - ๖ ฟอง ลักษณะการแพร่กระจายไม่แน่นอน

คำแนะนำการป้องกันกำจัด

๑. สำรวจและเฝ้าระวังการระบาดของด้วงดำในภาวะฝนทิ้งช่วง หรือหลีกเลี่ยงการหว่านข้าวระหว่างปลายเดือน เมษายน ถึง ต้นเดือนมิถุนายน
๒. ล่อและทำลายตัวเต็มวัยของด้วงดำ โดยใช้หลอดไฟชนิดแบล็กไลท์
๓. สำรวจนาข้าวเพื่อเฝ้าระวังเมื่อพบตัวเต็มวัยด้วงดำในกับดักแสงไฟ
๔. หากพบการระบาดรุนแรง ให้ฉีดพ่นด้วยสารเบตา-ไซฟลูทริน (โฟลิเทค ๒.๕% อีซี) และแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (คาราเต้ ๒.๕% อีซี) เฉพาะบริเวณที่ข้าวแสดงอาการแห้ง และในนาข้าวที่มีความชื้น โดยฉีดพ่นเพียงครั้งเดียวเท่านั้น
๕. กำจัดพืชอาศัย ได้แก่ พืชตระกูลหญ้า ไม่แนะนำให้ใช้สารต่อเนื่องกันนานเพราะจะทำให้ดื้อต่อสารฆ่าแมลงได้

